

**SEAN
SCULLY**

**STANDING
ON
THE LAND**

SEAN SCULLY
STANDING ON THE LAND
SKULPTUR I PILANE 2021
PILANE. TJÖRN. BOHUSLÄN

*"I do believe abstraction is and was meant
to embody deep emotions.
I believe that's its job, in the history of art."*

Sean Scully

Time past and time future
What might have been and what has been
Point to one end, which is always present.

T.S. Eliot, *Burnt Norton*

Pilane, med sin spännande historia, ett stort välbevarat gravfält från järnåldern, fornborgar i närheten och en omväxlande, förföriskt vacker topografi, är en av de mest unika platserna i Sverige, där natur och kultur samverkar. Här samman-smälter naturens rum och konstens rum i ett och samma öde.

I Pilane upplever man naturen och konsten samtidigt. Det är som att befinna sig mitt i ett av den nederländske landskapsmålaren Joachim Patinirs storslagna panoramor. Patinir (ca 1475–1524) frigjorde landskapsmåleriet från religiösa övertoner. Inom samma bild gestaltade han de mest olika naturformerna, som skogar, fält, bergskedjor och havsbukter. Så skapade han en bildform som i efterhand har kallats *världslandskap*.

Att på avstånd betraktas och själv betrakta andra som vandrar på naturstigarna i Pilane är som att vara en staffagefigur i en Patinirmålning. Pilane är som ett levande konstverk, där land och hav, höga klippor och fuktiga dalgångar, frisk grönska och bohusgranitens unika färgskala, i glimrande ljusgråa och ljusröda toner, möts. Det är ett utsnitt av världen, en nisch i verkligheten där naturen och konsten flätar samman sina liv och där människan får uppleva detta inifrån.

ZINC TANKS
Galvaniserade vattentankar

AIR CAGE
Cortenstål

Med separatutställningen *Standing on the Land*, som består av sex monumentala skulpturer av Sean Scully, firar Pilane 15 år som skulpturpark. Scully är en av de mest namnkunniga konstnärerna på den internationella konstscenen idag. Född 1945 i Dublin bor och arbetar han i New York sedan 1975. Hans måleri och skulpturer förknippas ofta felaktigt med minimalismen, som han själv tar avstånd ifrån. Minimalismen var en riktning inom konsten som började växa fram i USA under 1960-talet och som strävade efter att eliminera alla uttryck för upphovsmannens egen person.

Sean Scullys konst är i själva verket djupt personlig och förankrad i hans livserfarenheter. Hans skapande är i högre grad emotionellt än konceptuellt. Som kollegan Cy Twombly före honom anser Sean Scully att konsten utan känslor är oärlig.

Som ung arbetade Sean Scully på en kartongfabrik. Hans uppgift var att sortera och stapla lådor. I sina texter berättar han hur han plötsligt drabbades av något som spontant framstod som arbetarklassens egen konst – det hårda handarbetets hyllning till sig självt.

Här döljer sig möjligtvis rötter till upprepningen som Scullys främsta konstnärliga metod. En upprepning som aldrig genererar något exakt likadant utan visar istället på hur omtagningar ständigt leder till nya variationer genom förskjutningar av skalor, färger och material. Scully strävar aldrig efter några system utan skapar intuitivt. Såväl hans måleri som skulpturer följer och bryter upp sina egna mönster.

LANDLINE
GREEN BREATHING

Olja på aluminium
Detalj

Hans skulpturer *Stack* korresponderar med målerisviten *Landline*. Samma skulpturala grundform upprepas i *Moor Shadow Stack*, *Venice Sleeper* och *Pale Stack*. Olika material förmedlar dock olika känslor. Vissa av dem absorberar ljuset, medan andra avvisar det. Tyngden i materialet motsvarar den häpnadsväckande skönheten i uttrycket och formen.

Redan på 1970-talet skapade Scully verk som befann sig i gränzonen mellan måleri och skulptur. Hans *Floating Painting* serie var konstruktioner av textil, färg och flätverk – målningar som försökte frigöra sig från väggen genom att ta ett steg ut i rummet. Med tiden började han arbeta med monumentala skulpturer som följde en annan konstnärlig process än den komplicerade, långvariga ensamheten i ateljérummet. Måleriet tvingar till en isolerad tvåsamhet och koncentration. Skulpturernas fysiska sida, deras material och format, kräver dock assistans. Arbetet med stenblock, träbalkar och stål förutsätter mer än en mans kraft.

Sean Scullys bildspråk är abstrakt. Hans konst är dock laddad med berättelser med anknytning till konstnärens irländska rötter och bakgrund i arbetarklassen. I hans skulpturer finns även ekon från de historiska platser och antika byggnader som han besökte i Mexiko och Egypten. Scullys konst refererar dock inte till dessa kulturskatter som hyllningar av de individer som en gång i tiden beställde dem. Hans skulpturer är snarare en tribut till de anonyma arbetarhänder som bit för bit reste så svindlande konstruktioner som pyramider, kolonner och tempel.

Som en av hans förebilder, den rumänske skulptören Constantin Brâncuși (1876–1957), avstår Scully från den klassiska figurmodelleringen och skapar genom direkt bearbetning i sten, metall och trä. Ibland handlar det inte ens om att bearbeta utan om att utifrån materialets fysiska förutsättningar skapa gåtfulla objekt.

MOOR SHADOW STACK
Cortenstål

VENICE SLEEPER
Järnvägssliprar

PALE STACK
Rostfritt stål

Venice Sleeper består av massiva järnvägssliprar i trä som staplats på varandra. Berövade sin ursprungliga funktion under ett järnvägsspår blir de rustika balkarna ett vackert, levande, konstnärligt material. Hackor, revor och rispor i det mörka träet är som sår efter ett långt arbetsliv.

Den engelska titeln *Sleeper*, som även syftar på sömn, leder tankarna till en behövlig vila efter en tung arbetsbörda. Det är också som om slivrarna av trä återvänder till sitt ursprung i naturen.

Även skulpturerna i cortenstål lever, andas och åldras på sitt eget sätt. Ursprungligen har cortenstål en mörkgrå stålfärg. Fukten, särskilt saltvatten, gör dock att färgtonen skiftar över tid och övergår från orangebrun till rödbrun. Färgen mörknar med åren och får en vacker patina. De delar av skulpturerna som står närmast marken får oftast en mer intensiv brun nyans på grund av fukten från underlaget.

Vackra färgskiftningar finns i *Tower Two Holes* – en skulptur som är både sluten och öppen. Genom de runda hålen kliver naturen in i verket. Konsten och landskapet hakar i varandra och skapar tillsammans en gåtfull berättelse.

TOWER TWO HOLES

Cortenstål

Air Cage, även den av cortenstål, är som en gigantisk bur, hämtad ur en spökstad. Pilanes idylliska landskap och denna luftiga, men samtidigt något brutala skelettkonstruktion, förstärker varandras egenskaper genom den djupa kontrasten. Effekten är både dramatisk och poetisk på samma gång.

Hos Scully, precis som hos Brâncuși, anar man en längtan efter en universell form, ett urelement som förenar det abstrakta med det arkitektoniska. Det robusta och det enkla, det grova och det fragila, det konkreta och det mystiska möts i hans konst.

För målaren är det dukens gräng eller pannåns struktur som gör motstånd. För skulptören är det luften. Skillnaden mellan det tvådimensionella måleriet och den tredimensionella skulpturen skulle på ett förenklat sätt kunna sammanfattas som att skulpturen ”visar” medan måleriet ”föreställer”.

Måleriet förutsätter att vår föreställningsförmåga låter oss tolka perspektiv, volym och storleksrelationer i bilden. Skulpturen är i högre grad just det fysiska objekt som befinner sig direkt framför oss.

Det betyder inte nödvändigtvis att skulpturer är lättare att avläsa eller förhålla sig till. Här är dock betraktarens egen kropp en mer påtaglig referenspunkt än inför måleriet. Storlekar i Sean Scullys skulpturer är därför alltid relaterade till människokroppen. Laddningen uppstår när höjden och volymen fortfarande är avläsbara, anser han. Blir formatet så stort att vi inte längre kan relatera till det, tappar det enligt honom sin relevans.

AIR CAGE
Cortenstål

Scullys konst uppmanar till en intuitiv förståelse. De känslor, förnimmelser och stämningar som väcks är kanske svåra att sätta ord på, men de handlar om människans existentiella villkor. Vår styrka och vår svaghet. Vårt förflutna och vår framtid. Natur som människans första hem och kultur som naturens spegel. Scullys skulpturer finner sig perfekt till rätta i Pilane. Här är de alla inramade av förbipasserande ögonblick. Årstider, väder och ljusförhållanden skiftar på ett sätt som vi inte kan påverka.

Varje konstverk här ute befinner sig i en sorts oändlig pånyttfödelse som naturen justerar själv. Solens långa fingrar rör vid verken och lyser upp dem utifrån. Regndroppar tecknar sina egna mönster på trä- och metallytor. Sommarljuset förstärker upplevelsen av materialens karaktär. Skymningen drar däremot färgerna både ur landskapet och ur konsten. Mörkret slukar allt och gör det slutligen till sitt. Naturens urverk följer sina lagar och lämnar spår på skulpturerna som fortsätter drabba betraktaren om och om igen med levande, ständigt förnyad kraft.

Joanna Persman
Skribent, konstkritiker

VENICE SLEEPER
Järnvägssliprar

PILANE HERITAGE MUSEUM

© 2021 Sean Scully for all artworks

Installation images: Peter Lennby Text: Joanna Persman Graphic form: Annika Nilsson

Skulptur
i Pilane
2021

PILANE HERITAGE MUSEUM
15 MAJ – 26 SEPTEMBER
PILANE. TJÖRN. BOHUSLÄN